

מה עשיתי כשצה"ל וידא הריגה של החיים בעזה

מיכאל ספרד

27 באוקטובר 2024

התראות במייל 📧

לפני שבוע הפציץ צה"ל בשכונת בית לאהיא שבצפון רצועת עזה. לפי משרד הבריאות בעזה, כ-80 בני אדם נהרגו. בסרטונים ששידרה רשת "אל-ג'זירה", החסומה לצפייה בישראל אך כתבותיה זמינות ביוטיוב, נראים ילדים קטנים מוצאים מההריסות כשכל גופם מכוסה באבקת הרס לבנה-אפורה. חלק מהם לא ישרדו. אחרים ישרדו, אך יאבדו הורה או שני הורים ויצטרפו לעשרות אלפי הילדים בעזה שהמלחמה הפכה ליתומים.

הדיווחים הראשונים על ההפצצה הם מאחת לפנות בוקר, אך לא ידוע לי באיזו שעה בדיוק נעשתה. כך שאיני יודע אם בשעה שטייסינו הטילו את הפצצות צפיתי בפרק השלישי של העונה הרביעית של ההפקה האיטלקית הנהדרת של HBO "החברה הגאונה שלי", או שכבר שכבתי במיטה וקראתי את אחד הסיפורים הבלשיים של ז'ורז' סימנון. אבל אני יכול להעריך במדויק מה עשיתי בעת ההרג ההמוני שהתרחש יום לפני כן.

צה"ל כיתר אז שני בתי חולים במחנה הפליטים ג'באליה, ניתק את החשמל שם והפגיז בסביבתם. על פי גורמי הרפואה בעזה, מההפגזות שם ובעוד מקומות ברצועה נהרגו באותו יום 46 בני אדם (מהם 21 נשים וילדים). ובכן, בשעה שכל זה קרה, משפחתי ואני אכלנו אוכל אסיאתי שהזמנו ממסעדה תל אביבית, ואחר כך צפיתי עם בני הצעיר בסרט פעולה מסוף שנות ה-80, כדי שיכיר את נכסי צאן ברזל הקולנועיים שגדלתי עליהם.

כבר בימים הראשונים של המלחמה היה ברור, שהלחימה הצה"לית לא תתחשב במגבלות שמטיל הדין הבינלאומי. שלושה ימים אחרי פרוץ המלחמה הזהרתי ("הארץ", 10.10.23): "אין הקשר שבו אימוץ שיטת לוחמה הכוללת הרעבה והצמאה של אזרחי רצועת עזה יכול להיות חוקי או מוסרי". ושוב ("הארץ", 20.10.24): "האכזריות הבלתי נתפשת שאליה נחשפנו... חדרה לנשמתנו וכמו דלק גרעיני סיחררה אותנו בדרך לגיהנום מוסרי". כתבתי, ולא ידעתי עד כמה עמוק הגיהנום שאנחנו טסים אליו.

מאז ישראל איבדה כל צלם. מלחמת המגן המוצדקת שלה היתה למסע נקם
אכזרי כלפי 2.3 מיליוני בני אדם. מדיניות האש שצה"ל מפעיל זה יותר משנה
ברצועה הצפונית והענייה בעולם נראית כמונחית על ידי הפאנליסטים של ערוץ
14, ושדה הקרב בהתאם עמוס בראיות המחרידות לביצוע פשעי מלחמה:
העקירה הכפויה והחוזרת ונשנית של כמיליון וחצי עזתים מבתייהם, ואז ממקומות
שאליהם ברחו וחוזר חלילה, ללא שום התחייבות לאפשר להם לשוב בתום
הקרבות; ההפגזות, שגם אם להאמין לדובר צה"ל שהן נועדו לפגוע בפעילי
חמאס, הורגות בפועל עשרות אזרחים ויותר בכל תקיפה; מדיניות הקרב שכוללת
לפרקים מניעה של סיוע הומניטרי והרעבה כאמצעי לוחמה וכשיטה לכפיית
הישגים צבאיים; המצור בשבועות האחרונים על צפון הרצועה, תוך הרעבה והרג
של ילדים, נשים, קשישים וגברים חפים מפשע.

רק ישראלים מעטים מתנגדים למלחמה האכזרית, ההופכת את חיי תושבי עזה לגיהנום ומונעת את החזרת החטופים

הפגזנו בלא הבחנה, ריסקנו מטרות אזרחיות וחיסלנו את התשתית שמאפשרת
חיים ברצועה. הרגנו, נכון להיום, כ-2% מאוכלוסיית הרצועה, רובם אזרחים, והכי
גרוע זה שהתרגלנו. הישראלים אינם מנידים עפעף לשמע ידיעות על עשרות
ילדים ונשים שנהרגו בהפגזה. לא אכפת להם. הפגזות ובהן עשרות בני אדם, עם
אהבות וחלומות וכאבים ומשפחה וחברים, נטבחים על ידי צה"ל. זה אירוע
יום-יומי, שגרתי, ואצלנו הוא עץ שנפל ביער. פעם כל חיסול שגרם למות "בלתי
מעורבים" היה מדווח בהרחבה, אפילו גרר דיון ציבורי. היום ידיעות על מחנה
עקורים שנשרפו בו פליטים בקושי נכנסות למבזקי המלחמה באתרי החדשות.
אנחנו משמידים את החיים ברצועת עזה. והסדרות הכי טובות של HBO ממשיכות
להגיע לסטרימרים שלנו.

תמיד שאלתי את עצמי (כפי שעשו רבים לפני), איך נראו החיים של "האנשים
הרגילים" בשעה שהכוחות של מדינתם ביצעו מעשי זוועה. איך נראו החיים
במרחק של שעה נסיעה מהמקום שנעשו בו מבצעים שהתוצאה שלהם הרג
המוני. האם האנשים בצד השני של המצור המשיכו לחיות חיים נורמליים? האם
המשיכו ללכת לקולנוע, לשתות קפה עם חברים? למה לא מרדו, למה לא התייצבו
מול כלי המשחית ועצרו אותם בגופם? כל חיי שאלתי את עצמי את השאלה הזאת,
ולא היתה לי תשובה. עכשיו אני יודע.

אני נאלץ לדווח, שהחיים ממשיכים להיות מורכבים מרגעים בנאליים. קניית זוג נעליים חדשות לילד, טסט לרכב, ריב משפחתי סביב שולחן החג וקפה של בוקר בבית הקפה ליד הבית. יש גם אזעקות וידיעות כואבות על נפילת חיילים ויש לנו עקורים, ובעיקר המחשבה על החטופים אינה מניחה ולופתת בצוואר עד מחנק. אבל כל זה אינו מאיין את התהייה על המשך החיים הרגילים, רק מחריף אותה: איך זה שבשעה שאחיותינו ואחינו נמקים בשאול המנהרות של עזה, השמש ממשיכה לזרוח והקפה והקרואסונים ממשיכים להימכר בבתי הקפה.

ישראלים מעטים מאוד, מעטים עד כאב, מתנגדים למלחמה האכזרית הזאת. מלחמה אשר הופכת את החיים של מאות אלפים בעזה לגיהנום וגם מונעת את החזרת החטופים. מעטים מצליחים לצלוח את האינדוקטרינציה הלאומנית והמיליטריסטית של התקשורת המיינסטרימית הישראלית, שבגידתה בייעודה והחלטתה שלא לספר לציבור דבר על מעשה ידינו בעזה עוד תילמד בספרי ההיסטוריה. מעטים מאוד רואים את הקולות שמגיעים מעזה, וגם הם לוקים בשיתוק. זו מלחמה שהגיעה לשלב וידוא הריגה של החברה העזתית, ואנחנו איננו יודעים עדיין לעשות מאום חוץ מלחתום על עצומות, להפגין, פה ושם להגיש עתירות ולכתוב מאמרים. אבל זה — כמו שמישהו אמר לי פעם על העתירות שלי לבג"ץ — שקול לניסיון לייבש את האוקיינוס בכפית.

דורות של ישראלים יצטרכו לחיות עם מה שעשינו בשנה החולפת ברצועת עזה. דורות של ישראלים יאלצו להסביר לילדיהם ולנכדיהם, איך קרה שכך נהגנו. יהיו כאלה שיצטרכו להסביר למה לא סירבו להפציץ. ויהיו גם כאלה שיצטרכו להסביר איך לא עשו יותר כדי לעצור את הזוועה.

הכותב הוא עורך דין המתמחה בדיני לחימה ובמשפט זכויות האדם

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ צה"ל

+ פלסטינים

+ רצועת עזה

+ מלחמת חרבות ברזל

הארץ

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

